

TYGODNIK WILEŃSZCZYŻNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Prezydent Polski z trzydniową wizytą na Litwie **str. 2**
- Frakcja AWPL-ZChR czyni starania, aby zachować wysoką jakość usług dla seniorów **str. 5**
- Mieszkańcy Wilna mogą ubiegać się o wsparcie dla uczniów **str. 7**

Rota

- XXXIII Pielgrzymka Miłosierdzia Ejszyski – Ostra Brama **str. 1**

- Francja płonie, lewica fantazjuje **str. 4**

PRENUMERATA

2023

**Do 19 lipca
trwa prenumerata
na sierpień
2023 roku.**

**Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Udany i wartościowy VI Światowy Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy

W Warszawie i Pułtuskach od 29 czerwca do 2 lipca odbywał się VI Światowy Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy, którego organizatorami była Rada Polonii Świata i Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, a honorowy patronat nad Zjazdem objął prezydent Rzeczypospolitej Andrzej Duda.

(Relacja na str. 6-7 „Roty”)

Rita Tamašunienė: mam nadzieję, że nie tylko szybko, ale i sprawiedliwie uda się zakończyć epopeję zwrotu ziemi

Dobra wiadomość dla osób, ubiegających się o zwrot ojcowizny. Wydłużono termin i zwiększono możliwości wyboru formy rekompensaty za niezwróconą ziemię w miastach. (Dokończenie na str. 5)

FOT. IWONA KLIMASZEWSKA

Geograficzne Centrum Europy w rejonie wileńskim przejdzie metamorfozę

Nowoczesne i atrakcyjne pomysły

W połowie czerwca w Wilnie nagrodzono najlepsze pomysły dla miast w ramach konkursu „Inteligentne miasto 9”. Zwycięzcą został zespół jednego z najstarszych biur architektonicznych na Litwie „Architektūros linija”, w skład którego weszli architekci Faustas Lasys i Simonas Čikauskas. Młodzi architekci sporządzili projekt dla rejonu wileńskiego „Adaptacja Geograficznego Centrum Europy na potrzeby społeczeństwa i turystyki”. (Dokończenie na str. 6)

Prezydent Polski z trzydniową wizytą na Litwie

Na zaproszenie prezydenta Gitanasa Nausėda w dniach 5-7 lipca z wizytą państwową na Litwie przebywa prezydent Polski Andrzej Duda z małżonką Agatą Kornhauser-Dudą – informuje Pałac Prezydencki.

Wizyta rozpoczęła się bilateralnym spotkaniem przywódców Litwy i Polski, następnie prezydenci odwiedzili wystawę „Araszy Zygmunta Augusta w Wilnie” w Pałacu Władców, którą objęli patronatem.

6 lipca prezydenci Litwy i Polski wzięli udział w obchodach Dnia Państwowości (Dnia Koronacji Króla Mendoga) – w uroczystości podniesienia flag państwowych na placu Daukantasa oraz Mszy św. w wileńskiej katedrze. Wieczorem Andrzej Duda i Gitanas Nausėda wspólnie wzięli udział w uroczystości odśpiewania

hymnu narodowego na placu Katedralnym.

7 lipca prezydenci udają się do Kłajpedy, gdzie będą obserwować wspólne ćwiczenia szybkiego reagowania i gotowości bojowej litewskich i polskich sił specjalnych. Małżonki prezydentów od-

wiedzą stołeczne Centrum Pobytu Dzieńego „Šviesa” oraz Centrum Edukacji Artystycznej Państwowej Szkoły Artystycznej im. Mikalojusas Konstantinasa Čiurlionisa w Połądze.

Fot. Kancelaria Prezydenta/
Robertas Dačkus

Podczas szczytu NATO stare trolejbusy nie wyjadą na ulice?

W miarę jak zbliża się szczyt NATO w Wilnie coraz więcej szczegółów staje się jasnych. Wszystkie ulice, chodniki, a nawet słupy w miejscach, po których będą przejeżdżać delegacje, są naprawione, a to, czego nie da się naprawić, planuje się ukryć. Najstarsze wileńskie trolejbusy nie wyjadą na ulice, by schować je przed oczami szanownych gości.

„Nowoczesne tramwaje” – tak wiosną wileńskie trolejbusy nazwał burmistrz Wilna Valdas Benkunskas podczas dyskusji o potrzebie tramwajów w Wilnie. Gdyby jednak po Wilnie jeździły nawet stare tramwaje, prawdopodobnie nie trzeba by ich ukrywać. Inaczej jest z trolejbusami produkcji czechosłowackiej.

Spółka wyjaśnia, że letni roz-

kład jazdy zaczął obowiązywać 23 czerwca. Tradycyjnie w tym okresie tras na ulicach Wilna jest mniej, dlatego firma stara się wypuszczać na ulice nowsze modele trolejbusów. Ma to poprawić komfort pasażerów.

Oficjalnie firma nie będzie więc ukrywać starych trolejbusów przed gośćmi spotkania NATO.

Jednak każdego dnia, nawet po wejściu w życie nowego letniego rozkładu jazdy, w Wilnie nie tylko widują takie trolejbusy, ale i jeżdżą nimi.

Planuje się, że do 2026 roku Wilno odnowi cały tabor trolejbusów, a ich średni wiek wyniesie nieco ponad dwa lata.

Fot. Marlena Paszkowska

Sejm zaostrzył przepisy ws. nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka w szkole

27 czerwca Sejm zatwierdził propozycję zaostrzenia procedury zapewnienia obecności uczniów na lekcjach, stwarzając przesłanki prawne do zapewnienia punktualnego i regularnego uczęszczania uczniów na lekcje w szkole ogólnokształcącej, pełnego i płynnego procesu kształcenia.

Spośród 99 posłów, którzy głosowali, 96 posłów opowiedziało się za nowelizacją ustawy, nikt nie był przeciw, 3 powstrzymało się od głosu.

Jak powiedziała w zeszłym tygodniu w Sejmie posłanka Jurgi-

ta Šiugždinienė, głównym celem projektu jest stworzenie przesłanek na szczeblu ministerialnym do ustalenia podstawowego po-

rządka obecności na lekcjach.

Zgodnie z przyjętymi poprawkami do ustawy oświatowej, szkoła ma obowiązek:

- w tym samym dniu poinformować rodziców o nieobecności ucznia w szkole lub na lekcji, jeżeli rodzice nie zawiadomią szkoły o nieobecności dziecka w szkole lub na lekcji;

- informować Państwową Służbę Ochrony Praw Dziecka i Adopcji o przypadkach, gdy rodzice ucznia nie zapewniają dziecku obowiązku nauki do 16 roku życia.

Na podst. Irs.lt, ELTA

Gintautas Jakštasa – nowym ministrem oświaty, nauki i sportu

Prezydent Gitanas Nausėda mianował Gintautasa Jakštasa ministrem oświaty, nauki i sportu.

„Prezydent ma nadzieję, że nowy minister będzie dążył w swoich działaniach do decyzji opartych na konsensusie i kierował się zasadą słuchania środowiska oświatowego, naukowego i sportowego” – czytamy w komunikacie prasowym wydanym przez Prezydenturę.

G. Jakštasa złożył ślubowanie na nadzwyczajnym posiedzeniu Sejmu we wtorek, 4 lipca.

Stanowisko ministra oświaty zwolniło się po tym, jak odeszła z niego Jurgita Šiugždinienė. Šiugždinienė zrezygnowała ze stanowiska po podaniu do wiadomości publicznej informacji o tym, że wcześniej jako radna w samorządzie Kowna mogła w nieprzejrzysty sposób wykorzystać 13,8 tys. euro tzw. wydatków kancelaryjnych.

Na podst. ELTA

Minimalne wynagrodzenie na Litwie w 2024 roku. Rząd podjął decyzję

Litewski rząd proponuje, żeby od stycznia 2024 roku pensja minimalna wynosiła 924 euro „na papierze”.

Na posiedzeniu dn. 28 czerwca rząd przyjął propozycje wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej, które mają obowiązywać w przyszłym roku.

Od stycznia 2024 roku minimalne wynagrodzenie (MMA) ma wynosić 924 euro „na papierze”, czyli o 84 euro (10 proc.) więcej niż wynosi obecnie, a minimalna stawka godzinowa ma być podwyższona do 5,65 euro zamiast obecnych 5,14 euro przed opodatkowaniem (wzrasta o 0,51 euro, czyli o 10 proc.).

Ta propozycja została przyjęta przez Radę Trójstronną na początku maja. Jednocześnie Rada zaproponowała zwiększenie kwoty wolnej od podatku (NPD) o 20 proc. z obecnych 625 euro do 750 euro. O podwyżce NPD będzie musiał zdecydować Sejm. Jeśli decyzja będzie pozytywna, od początku przyszłego roku MMA „na papierze” wyniesie 709 euro i przekroczy prognozowaną w 2024 roku granicę ubóstwa, która szacuje się, wyniesie około 672 euro.

MMA wynosi obecnie 840 euro „na papierze”, czyli 633 euro „na rękę”.

Na podst. adm.lrv.lt

Ceny paliw na Litwie rosną trzeci tydzień z rzędu

Na Litwie, jedynym z trzech krajów bałtyckich, ceny paliw rosną trzeci tydzień z rzędu – informuje Litewska Agencja Energetyki (LEA). Ceny paliw na Litwie wzrosły w tym okresie średnio o 2-5 proc., ale nadal pozostają o 0,06-0,19 euro za litr niższe niż w krajach sąsiednich.

W ciągu ostatniego tygodnia średnia cena benzyny wzrosła w Polsce i na Litwie (odpowiednio o 0,4 proc. i 0,7 proc.), a spadła w Niemczech i na Łotwie (odpowiednio o 0,5 proc. i 0,6 proc.). Średnia cena w Estonii nie uległa zmianie. Dla porównania średnia cena benzyny w Estonii wynosi 1,70 euro/l i jest o 0,19 euro/l wyższa niż na Litwie, a średnia cena benzyny w Polsce to 1,46 euro/l.

Jak podaje LEA, średnia cena oleju napędowego wzrosła o 0,1-2,4 proc. we wszystkich porównywanych krajach regionu Morza Bałtyckiego. Średnia cena oleju napędowego na Litwie wynosi obecnie 1,36 euro/l – czyli o 0,06 euro/l mniej niż średnia cena oleju napędowego na Łotwie. W Polsce średnia cena oleju napędowego wynosi 1,40 euro/l.

Obecnie średnie ceny paliw we wszystkich porównywanych krajach regionu są o 4-33 proc., czyli o 0,08-0,69 euro/l niższe niż rok temu. W ciągu roku najbardziej spadła cena benzyny na Litwie (o 26 proc.), a oleju napędowego na Łotwie (o 33 proc.).

Na podst. ena.lt

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kołosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

LEA: energia elektryczna na giełdzie – o 40 proc. tańsza niż rok temu

Ceny energii elektrycznej na giełdzie są około 40 proc. niższe niż w pierwszej połowie ubiegłego roku – informuje Litewska Agencja Energetyczna (LEA).

„Według aktualnych danych, w pierwszej połowie 2023 roku średnia cena energii elektrycznej wynosi około 0,09 euro/kWh bez VAT i jest o około 40 proc. niższa od średniej ceny w pierwszym półroczu 2022 roku” – podała agencja we wtorkowym komunikacie.

Według LEA, choć hurtowa cena energii elektrycznej na gieł-

dzie Nord Pool w czerwcu rośnie, to średnia cena za kilowatogodzinę pozostaje niższa niż w okresie wrzesień 2021 roku-marzec 2023 roku i wynosi 0,1 euro/kWh. Jak podaje agencja, niższe średnie ceny

były jedynie w okresie marzec-maj bieżącego roku, kiedy wynosiły 0,07-0,09 euro/kWh bez VAT.

Jednak średnia cena prądu za wszystkie dni czerwca jest o 24 proc. wyższa niż średnia cena w maju i wynosi 0,097 euro/kWh. W maju na giełdzie Nord Pool cena ta wynosiła 0,078 euro/kWh. Według LEA, taki wzrost cen energii elektrycznej w czerwcu w stosunku do cen z marca-maja jest zgodny z wieloletnimi tendencjami zmian cen.

Na podst. ena.lt

Koniec bezpłatnych, jednorazowych woreczków w sklepach

Od 1 lipca w litewskich sklepach nie ma już bezpłatnych jednorazowych torebek foliowych – stały się one towarem i będą płatne. W ten sposób realizowana jest uchwała podjęta przez Sejm w zeszłym roku, której celem jest ograniczenie zużycia plastikowych woreczków.

W sklepach jednorazowe torebki foliowe będą sprzedawane jako towar i będą kosztować 1 eurocent.

Przy kasie sprzedawcy sprawdzą, czy kupujący przyniósł torebki z domu, czy je wzięły w sklepie. Przy kasach samoobsługowych kupujący sam wpisze liczbę wziętych toreb.

Torby foliowe jednorazowego użytku pozostaną bezpłatne dla klientów przy zakupie świeżego mięsa, wyrobów mięsnych i świeżych ryb, gdy towary te będą pakowane przez pracowników skle-

pu, z zachowaniem wymogów higieny i bezpieczeństwa.

Będą oferowane również bardziej przyjazne dla środowiska alternatywy: bezpłatne torby papierowe na chleb lub ciasto lub torby siatkowe wielokrotnego użytku, które kupujący będą mogli nabyć w danym sklepie.

Niektórzy przedstawiciele sklepów ostrzegają, że jeśli ludzie będą brali torebki foliowe w sklepach w nadmiernych ilościach, ich cena zostanie podwyższona.

Zakłada się, że wprowadzenie opłat zmniejszy zużycie jednorazowych, foliowych torebek aż o 50 procent w ciągu roku.

Na podst. ELTA, BNS

Jedne z najwyższych budynków w Wilnie będą odnawiane

Zlokalizowana przy rondzie Savanorių wileńska Elektrociepłownia Nr. 2 rozpoczęła remont dwóch kominów.

Budynki przemysłowe wpisane

na listę najwyższych budynków w mieście zostaną wyremontowane jeszcze przed rozpoczęciem sezonu grzewczego.

Na terenie elektrowni znajdują

się w sumie trzy działające kominy, z których dwa są dobrze widoczne z różnych części miasta. Te żelbetowe konstrukcje zostały zbudowane w latach 1964-1974, więc są dobrze znane mieszkańcom Wilna.

Remontowane kominy mają wysokość 150 i 100 metrów, dlatego podczas remontu muszą być przestrzegane surowe wymogi bezpieczeństwa.

Odnawiane są nie tylko kominy, ale także system monitorowania emisji cząstek stałych, tlenku azotu, tlenku węgla i dwutlenku siarki. W odnowienie tego systemu zainwestowano prawie 50 tysięcy euro.

Na podst. madeinvilnius.lt

Mieszkańcy Litwy palą nadal papierosy z przemytu

Badanie KPMG wykazało, że Litwa pozostaje jednym z „liderów” handlu papierosami z przemytu w Unii Europejskiej. Ich rynek w 2022 r. utrzymał się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych – co piąty papieros wypalany w naszym kraju jest z przemytu. Z tego powodu w ubiegłym roku budżet kraju stracił około 80 mln euro potencjalnego dochodu, więcej niż w poprzednich latach.

Z badań wynika, że w 2022

roku na Litwie wypalono 2,63 mld papierosów, tj. o 0,2 mld mniej niż w 2021 roku. Z tego 0,59 mld sztuk stanowiły nielegalne wyroby tytoniowe – przemyt, podróbki lub legalnie wwieziona papierosy z innych krajów.

Jak wynika z badań, udział nielegalnych papierosów w rynku tytoniowym na Litwie nieznacznie wzrósł w ubiegłym roku. Stanowił 19,2 proc., o 0,2 punktu procentowego więcej niż w 2021 roku.

Trzy najbardziej problema-

tyczne kraje w 2022 roku to Francja, Irlandia i Grecja, gdzie udział nielegalnych papierosów w rynku tytoniowym wyniósł odpowiednio 32, 24 i 21 proc. W najniższej notowanej Wielkiej Brytanii nielegalny rynek papierosów stanowił 21 proc., a na Ukrainie, która została objęta badaniem po raz pierwszy, 20 proc.

Z drugiej strony, sąsiedniej Polsce udało się osiągnąć najniższe wskaźniki od 2005 roku – tylko 4,2 proc. wypalanych w kraju papierosów były z przemytu.

Nowy cennik leków refundowanych – ponad połowa leków jest tańsza

Od 1 lipca wszedł w życie cennik leków refundowanych, który powstał zgodnie z nowymi zasadami ustalania cen. Według Ministerstwa Zdrowia ceny ponad połowy leków refundowanych przez państwo są niższe niż w poprzednim cenniku.

Jak poinformowało ministerstwo, w cenniku znalazło się łącznie 2011 leków, które składają się na 831 grup leków. W tym roku w cenniku znalazło się 187 nowych leków.

Nowe zasady ustalania cen spowodowały, że cena bazowa 1158 leków spadła, cena bazowa 598 leków nie uległa zmianie, a cena bazowa 67 leków wzrosła.

Łącznie złożono wnioski o wciągnięcie na listę leków refundowa-

nych 2405 preparatów, co oznacza, że 84 procent leków wymienionych we wnioskach spełniało wymagane kryteria.

Wiceminister zdrowia Aurimas Pečkauskas zwraca uwagę, że nie dość, że udało się w tym roku obniżyć ceny bazowe większości leków refundowanych, to jeszcze dopłaty płacone przez pacjentów są znacznie niższe od ustalonej kwoty maksymalnej. Jak poinformował, średnia dopłata pacjenta do najpopularniejszych leków refundowanych wynosi 2,52 euro, czyli połowę tego, co określają akty prawne.

Zaznacza się, że 98,5 procent leków w cenniku nie przekracza maksymalnej kwoty dopłaty ze strony pacjenta. Lek, za którego dopłata pacjenta przekracza możliwą maksymalną kwotę 5,87 euro, stanowią około 1,5 proc. wszystkich preparatów, które znalazły się na liście leków refundowanych.

Na podst. ELTA

Litwa wzmacnia kontrolę osób przybywających z Białorusi i Rosji

Od 29 czerwca Państwowa Straż Graniczna (VSAT) zaostrzyła kontrolę osób przybywających z Białorusi i Rosji (obwód kaliningradzki). Strażnicy graniczni będą też dokładniej sprawdzać dokumenty i wizy osób podróżujących tranzytem przez terytorium Litwy – informuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Według minister spraw wewnętrznych Agnė Bilotaitė, jeśli zmieni się poziom zagrożenia w regionie, to może być zamknięta granica państwowa.

Od 1 stycznia tego roku na Litwę nie wpuszczono 1200 obywateli Białorusi i 1300 obywateli Federacji Rosyjskiej.

Resort spraw wewnętrznych przypomina, że od 19 września ub. roku obywatele Rosji, wjeżdżający na Litwę przez zewnętrzną granicę Unii Europejskiej, podlegają surowszej kontroli.

Podano, że podczas kontroli funkcjonariusze VSAT muszą upewnić się, że podróżujący z Rosji spełniają kryteria zatwierdzone przez rząd i nie stanowią zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego Litwy, porządku publicznego, polityki publicznej, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia mieszkańców lub stosunków międzynarodowych, jak przewidziano w kodeksie granicznym Schengen.

Fot. Marian Paluszkiwicz

NOWINY znad Solczy

Muzyka wróciła do pałacu w Jaszunach

Koncert w wykonaniu Litewskiej Symfonicznej Orkiestry Dętej, pod batutą szwedzkiego dyrygenta Leifa Karkssona, rozpoczął w ubiegłą niedzielę 2 lipca Festiwal „Muzyka w Pałacu Balińskich w Jaszunach”.

W wykonaniu wileńskich artystów publiczność tego dnia usłyszała utwory słynnych kompozytorów muzyki klasycznej takich jak: James Barnes, Fredrik Gustafsson, Alfred Reed, Karl King, Philip Sparke, Herbert Clarke, Johannes Hanssen, Juozas Pakalnis, Benny Andersson-Ulveus-De Meij, Gustav Peter oraz innych. Widzowie głośnymi brawami podziękowali artystom za wspaniały koncert. Współpraca Centrum kultury w Solecznikach z Litewską Filharmonią Narodową trwa już od ośmiu lat. Wynikiem owocnej współpracy stał się nie tylko festiwal w Jaszunach, ale także warsztaty muzyczne dla młodzieży szkolnej.

Bogaty i różnorodny repertuar festiwalu sprawia, że na każdy z koncertów przychodzi kilkaset widzów. Muzyczny projekt stał się doskonałą promocją atrakcyjności turystycznej zespołu pałacowo-dworskiego w Jaszunach. Wstęp na wszystkie koncerty jest nieodpłatny. Koncerty w Jaszunach potrwają do 13 sierpnia. Początek niedzielnych koncertów o godz. 15.00.

Parafialnie święto solczan

W dniach 1-2 lipca w solecznickiej parafii pw. Św. Piotra Apostoła odbyły się uroczystości odpustowe. W programie festynu parafialnego

pomimo uroczystych nabożeństw znalazły się także konferencja religijna oraz świąteczny koncert z udziałem Bożeny Krasilowej, program animowany dla dzieci, gry i zabawy sportowe dla parafian oraz „Zupa św. Piotra” dla wszystkich uczestników święta parafialnego.

Solczanie w działaniu

Solecznicka Lokalna Grupa Działania 20 czerwca złożyła sprawozdanie z realizacji programu rozwoju Solecznik w latach 2014-2022. W spotkaniu sprawozdawczym, wzięli udział przedstawiciele organizacji państwowych oraz społecznych działających w centrum rejonowym.

Potrzeba założenia Lokalnej Grupy Działania Solecznik była motywowana chęcią udziału w programach Unii Europejskiej. Rejon solecznicki posiada bogate doświadczenie w pozyskaniu i skutecznym wykorzystaniu europejskiej pomocy finansowej. Od 2001 roku w rejonie z powodzeniem działa Lokalna Grupa Działania Rejonu Solecznickiego, która w ramach „Strategii rozwoju terenów wiejskich rejonu solecznickiego”, w celu realizacji ponad 100 projektów inwestycyjnych pozyskała z europejskiego programu LEADER ponad 13 mln litów.

– Lokalna Grupa Działania Solecznik w ubiegłym roku zakończyła realizację szesnastu projektów skierowanych na polepszenie jakości życia mieszkańców miasta i gminy. Wszystkie projekty zostały skutecznie zrealizowane. Nie byłoby to możliwe bez aktywnej postawy solczan, którzy dążą do podniesienia standardów życia w rodzimym mieście – powiedział podczas sprawozdania Grzegorz Jurgo, prezes Lokalnej Grupy Działania Solecznik.

Ogólny budżet szesnastu projektów urzeczywistnionych przez grupę przekroczył 300 tys. euro.

Obchody Dnia Państwowej Straży Granicznej w Solecznikach

Nieprzypadkowy wybór

W sobotę, 29 czerwca, w Solecznikach odbyły się krajowe obchody Dnia Państwowej Straży Granicznej. W uroczystym święcie wzięli udział delegacje krajowych oddziałów straży granicznej, kierownictwo Państwowej Straży Granicznej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Litwy z minister Agnė Bilotaitė na czele, kadeci szkoły straży granicznej, kierownictwo samorządu rejonu solecznickiego oraz setki mieszkańców centrum rejonowego.

Wybór Solecznik na miejsce obchodów zawodowego święta pograniczników nie powinien nikogo dziwić. Rejon posiada kilkusetkilometrową granicę z Białorusią. Na terenie rejonu rozlokowane są trzy strażnice pograniczników w Trybańcach, Purwianach oraz Poszkach. Służbę w straży granicznej pełniło, bądź pełni obecnie, setki mieszkańców rejonu.

Święto rozpoczęła Msza św. w solecznickim kościele oraz pochod pograniczników przez ulice miasta na plac samorządowy. Tego dnia w centrum miasta pogranicznicy prezentowali nie tylko swoje uzbrojenie, umiejętności psów służbowych, ale także w stoiskach prezentacyjnych opowiadali solczanom o swojej codziennej służbie.

– Żyjemy w niespokojnych czasach, jesteśmy poddawani różnego rodzaju atakom hybrydowym, trwa wojna na Ukrainie. Dzisiaj chciałabym podziękować naszym pogranicznikom za ich ciężką służbę w ochronie granicy państwowej. Posiadamy zmodernizowaną granicę państwową, która może służyć dobrym przykładem dla innych państw Unii Europejskiej. Będąc w Solecznikach chciałabym podziękować mieszkańcom rejonu, samorządowi solecznickiemu za obywatelską postawę w czasie kryzysu migracyjnego. Było dużo wyzwań, ale wspólnie daliśmy radę stawić im czoło – powiedziała w Solecznikach minister Agnė Bilotaitė.

Więcej usług Tele2 dla solczan

Po przeprowadzeniu badań Urząd Regulacji Łączności stwierdził, że sieci operatorów komórkowych w rejonie solecznickim obejmują mniej niż 95 proc. wszystkich terenów mieszkalnych.

Oznacza to, że nadal istnieją obszary, w których zasięgu telefonii komórkowej (internetu) nie ma wcale lub jest bardzo słaby. Na Litwie ma być zapewnione świadczenie usług komunikacji telefonicznej oraz wystarczającego dostępu do szerokopasmowego Internetu. W związku z tym operator telekomunikacyjny „Tele2” będzie musiał świadczyć powszechne usługi łączności elektronicznej miesz-

Wicemer rejonu solecznickiego Józef Rybak podkreślił społeczną wagę służby straży granicznej.

– W dniu waszego święta zawodowego chciałby złożyć wszystkim pogranicznikom najlepsze życzenia. Ostatnie lata były dla was, jak też i dla samorządu solecznickiego, mieszkańców rejonu, bardzo niełatwe. Współpracując ze strażą graniczną samorząd zawsze potrafił znaleźć rozwiązanie, które sprzyjało bezpieczeństwu obywateli i państwa – powiedział Rybak.

Dowódca państwowej straży granicznej Rustamas Liubajewas przywitał tegorocznych absol-

wentów szkoły straży granicznej.

– Drodzy koledzy, dzisiaj zasilacie nasze szeregi. Jestem przekonany, że z honorem będziecie pełnić swoją służbę – powiedział gen. Rustamas Liubajewas. Zawodowe święto, jak to i przystało, stało się dobrą okazją dla odznaczenia nagrodami państwowymi oraz odznaczeniami służbowymi zasłużonych pograniczników, które im wręczyła minister Agnė Bilotaitė.

Święto pograniczników w Solecznikach upiększył koncert w wykonaniu orkiestry reprezentacyjnej policji litewskiej oraz zespołów „Solczanka” i „Solczanie”.

kańcom rejonu solecznickiego.

Usługa powszechna jest jednym ze sposobów zapewnienia wszystkim użytkownikom możliwości korzystania z co najmniej minimalnej liczby usług o określonej jakości. Musi być ona oferowana po przystępnej cenie dla wszystkich użytkowników, a także przystępna cenowo dla niemających mieszkańców. Oznacza to, że od 1 lipca mieszkańcy, którzy nie mają (lub mają bardzo słabe) łącza mobilnego lub internetowego w określonym miejscu zamieszkania, mają skontaktować się z salonem „Tele2” w celu świadczenia usługi łączności powszechnej.

Dla usług powszechnej łącz-

ności elektronicznej ustala się następujące limity cenowe: nie więcej niż 8,92 euro miesięcznie dla osób niemających lub korzystających z usług socjalnych, dla pozostałych mieszkańców – nie więcej niż 26,77 euro miesięcznie.

Usługi operatorów muszą zapewniać przepływ danych co najmniej 10 Mb/s dla komunikacji przychodzącej i co najmniej 1 Mb/s dla komunikacji wychodzącej, dostarczać co najmniej 1 GB danych miesięcznie i co najmniej 200 min. dla połączeń.

Kontakt:

ul. Vilniaus 61, Soleczniki

I-V 10.00 – 18.00

VI 10.00 – 15.00

tel. 117 lub +370 684 00 117

Fracja AWPL-ZChR czyni starania, aby zachować wysoką jakość usług dla seniorów

Osoby starsze potrzebują uwagi i zrozumienia

Byłe kierownictwo Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego wraz z Marią Reksć, wieloletnią mer i obecną radną z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin, należycie dbały o dobrobyt osób w wieku emerytalnym i jakościowo rozwiązywały problemy społeczne.

Seniorzy są jedną z najbardziej wrażliwych części społeczeństwa, więc była administracja samorządu z mer na czele, urzeczywistniła i zrealizowała wiele projektów świadczących różnorodne usługi społeczne i zapewniła też różnego rodzaju ulgi dla osób starszych. Placówki społeczne działające na terenie rejonu wileńskiego świadczą niestacjonarne lub stacjonarne usługi społeczne. Osoby, które osiągnęły wiek emerytalny, mają możliwość skorzystania z ogólnych usług społecznych, świadczonych przez placówki rejonu wileńskiego: informacji, konsultacji, pośrednictwa i reprezentacji. Instytucje pomocy społecznej w rejonie wileńskim rozmieszczone są równomiernie, a swoją działalność organizują, uwzględniając zapotrzebowanie mieszkańców na usługi społeczne. Usługi te w rejonie wileńskim są świadczone przez Centrum Usług Społecznych Rejonu Wileńskiego (CUSRW) oraz Centrum Usług

Społecznych Wspólnoty Gminy Czarny Bór.

CUSRW świadczy usługi społeczne mieszkańcom rejonu wileńskiego i jest niestacjonarną instytucją pomocy społecznej. To jest nowoczesna, ciągle doskonaląca się organizacja, świadcząca wysokiej jakości usługi społeczne i mająca humanitarne podejście do każdej sytuacji. Udziela również wsparcia w postaci odzieży i rzeczy, produktów spożywczych i środków higieny osobistej oraz organizacji transportu specjalnego dla osób niepełnosprawnych. Instytucja świadczy również specjalne usługi społeczne, takie jak usługi rozwoju i wsparcia umiejętności społecznych, pomoc w domu dla osób potrzebujących oraz pomoc psychologiczną.

leńskiego i jest niestacjonarną instytucją pomocy społecznej. To jest nowoczesna, ciągle doskonaląca się organizacja, świadcząca wysokiej jakości usługi społeczne i mająca humanitarne podejście do każdej sytuacji. Udziela również wsparcia w postaci odzieży i rzeczy, produktów spożywczych i środków higieny osobistej oraz organizacji transportu specjalnego dla osób niepełnosprawnych. Instytucja świadczy również specjalne usługi społeczne, takie jak usługi rozwoju i wsparcia umiejętności społecznych, pomoc w domu dla osób potrzebujących oraz pomoc psychologiczną.

Centrum Usług Społecznych Wspólnoty Gminy Czarny Bór

świadczy usługi społeczno-kulturalne i żywieniowe oraz organizuje usługi w zakresie higieny osobistej i opieki. Ośrodek świadczy rów-

nież usługi w zakresie zakwaterowania w celu samodzielnego życia, rozwijania i wspierania umiejętności społecznych, pomocy psychosocjalnej oraz usług codziennej opieki społecznej w domu osoby.

Stworzona jest także możliwość dla niepełnosprawnych seniorów do korzystania z integralnej usługi pomocy (dziennej opieki społecznej i pielęgnarskiej). Celem świadczonej usługi jest umożliwienie osobie jak najdłuższego pełnowartościowego życia w domu. Usługa pomaga również członkom rodziny w integracji ze społeczeństwem i rynkiem pracy, godzeniu obowiązków rodzinnych i zawodowych.

Dom Opieki Społecznej w Kosinie zapewnia długoterminową

krótkoterminową opiekę socjalną dla niesamodzielnych lub częściowo samodzielnych osób starszych oraz w miarę możliwości dla osób wymagających stałej opieki specjalistycznej z powodu choroby Alzheimera, choroby Parkinsona lub demencji starczej.

Dom Opieki Społecznej w Podbrzeziu zapewnia długoterminową oraz krótkoterminową opiekę socjalną dla osób starszych i niepełnosprawnych, które nie mogą same zadbać o siebie ze względu na wiek lub niepełnosprawność. Celem tych placówek jest świadczenie usług społecznych różnym grupom społecznym ludzi, dbanie o ich integrację społeczną w celu poprawy jakości ich życia, tworzenie warunków zapewniających zachowanie ich samodzielności, promowanie ich zdolności do dbania o siebie i integrację ze społeczeństwem.

Aby ułatwić życie starszym mieszkańcom rejonu wileńskiego, Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego z ramienia AWPL-ZChR podjęła także wiele decyzji dotyczących ulg finansowych dla seniorów. Jako przykład, mieszkańcy rejonu wileńskiego, którzy osiągnęli wiek emerytalny, każdego dnia mogą korzystać ze 50-procentowej zniżki na bilety transportu publicznego (podmiejskiego), a przejazdy dla seniorów powyżej 80. roku życia są bezpłat-

ne. Samotnie mieszkający emeryt płaci aż o 70 proc. niższe, a dwoje – o połowę niższe rachunki za odbiór odpadów komunalnych.

W 2020 roku Rada samorządu ustaliła wielkość niepodlegającą opodatkowaniu gruntów dla właścicieli ziemskich w rejonie wileńskim – 3 ha gruntów na terenach wiejskich i 0,25 ha w Niemenczyźnie, z wyjątkiem opuszczonych użytków rolnych. Zgodnie z tą decyzją osoby fizyczne, które osiągnęły wiek emerytalny, są zwolnione z płacenia podatku gruntowego.

Aby zachęcić nie tylko do nieprzerwywania działalności, ale także do rozpoczynania nowych działań, osobom w wieku emerytalnym przysługują ulgi na prowadzenie działalności gospodarczej w rejonie wileńskim.

Podstawowym celem założeń programowych obecnej frakcji AWPL-ZChR w Radzie rejonu wileńskiego jest stale rosnący i wzmacniający się dobrobyt ludzi od najmłodszego do najstarszego pokolenia. Główną wartością też jest wiara, wartości chrześcijańskie, bezpieczeństwo, zdrowie, dobry stan duchowy i emocjonalny, dlatego frakcja AWPL-ZChR i nadal będzie czynić wszelkie starania, aby zachować wysoką jakość oferowanych usług dla seniorów oraz poszerzać ich zakres.

Rita Tamašunienė: mam nadzieję, że nie tylko szybko, ale i sprawiedliwie uda się zakończyć epopeję zwrotu ziemi

(Dokończenie ze str. 1)

Zgodnie z przyjętą w czwartek przez Sejm nowelą ustawy o restytucji, ci, którzy ubiegają się o zwrot ziemi w miastach (dotyczy też gruntów, przyłączonych do miasta po 1 czerwca 1995 roku), do 1 marca 2024 roku mogą zmienić swoją wolę w sprawie rekompensaty i prosić za całą niezwróconą ziemię lub jej część rekompensatę nie tylko w postaci działki pod zabudowę indywidualną czy działki leśnej na terenach wiejskich, ale też działki o innym przeznaczeniu, np. rol-

nym czy komercyjnym, na terenie tego samego samorządu.

Z propozycją wydłużenia terminu wystąpili posłowie z Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin – Rita Tamašunienė i Czesław Olszewski. Proponowali datę 1 czerwca 2024 roku, ale sejmowy Komitet Prawa i Praworządności zaakceptował krótszy termin – do 1 marca. – Z komitetem doszliśmy do kompromisu. Proponowaliśmy przedłużyć termin w sprawie możliwości otrzymania przez pre-

tendentów rekompensaty za niezwróconą ziemię w mieście do 1 czerwca 2024 roku, bo mamy ważne na to argumenty. Otóż samorządy mają prawo do 31 grudnia powiadomić o wolnej ziemi na terenie byłych wsi sznurowych, więc ludzie mają jeszcze nadzieję, że być może da się odzyskać ojcowiznę. A więc racjonalny byłby dłuższy termin, niż początkowo proponowano, na podjęcie decyzji, zmianę woli. Komitet zaproponował do 1 marca. Zgodziliśmy się na ten kompromis – mówiła Rita Tamašunienė.

Do tej pory z rekompensaty w postaci działki leśnej można było skorzystać do 1 listopada tego roku.

Jak podkreśla, przyjęte zmiany w ustawie są aktualne dla mieszkańców Grzegorzewa, bo dotyczą też gruntów, przyłączonych do miasta po 1 czerwca 1995 roku (Grzegorzewo jest częścią Wilna od końca 1999 roku).

Posłowie AWPL-ZChR przedstawili też poprawkę w sprawie rekompensaty w postaci dodatkowej drugiej działki pod zabudowę indywidualną, nie mniejszą niż 0,04 ha, dla pretendentów za niezwrócone duże połacie ziemi w Wilnie. Komitet odrzucił to, twierdząc, że „zmiany warunków restytucji po rozpoczęciu procesu zwrotu mienia zostały uznane za niezgodne z Konstytucją”.

Aby przyspieszyć proces restytucji, Sejm przyjął też nowelę o tym, że samorządy, które nie zakończyły procesu restytucji mienia, a od 2024 roku staną się zarządcami ziemi państwowej, nie będą już miały prawa przekazywać gruntów państwowych osobom trzecim

(wydzierżawiać lub oddawać w użytkowanie powierzonych gruntów państwowych) do czasu zakończenia zwrotu praw własności.

Posłanka Rita Tamašunienė wyraziła nadzieję, że samorządy „nie zatrzymają” wolnej ziemi, a pretendenci, którzy jeszcze czekają na zwrot ojcowizny, będą należycie powiadomieni przez odpowiedzialne organy o terminie i różnych możliwościach otrzymania rekompensaty za niezwróconą ziemię. Zwraca też uwagę na to, że na początku jesieni odbędą się ostatnie walne zebrania dla pretendentów.

– Mam nadzieję, że przyjęte decyzje w pełni zadowolą pretendentów i uda się w końcowym etapie restytucji nie tylko szybko, ale i sprawiedliwie zakończyć epopeję zwrotu ziemi – podsumowała posłanka z AWPL-ZChR.

Zwrot ziemi trwa na Wileńszczyźnie już od ponad 30 lat. W ciągu tych trzech dekad cieniem na ten proces kładło się i skandaliczne, często zmieniające się prawo, i dyskryminacja prawowitych właścicieli gruntów, głównie Polaków.

Wyjątkowe warunki do nauki i pracy w placówkach oświatowych Samorządu Rejonu Wileńskiego

Oświata zawsze była i będzie priorytetową sferą założeń programu Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin. Samorząd Rejonu Wileńskiego, którego większość Rady stanowi frakcja AWPL-ZChR, każdego roku przydziela znaczącą część budżetu na edukację.

Dobro dzieci zawsze było i jest priorytetem Samorządu Rejonu Wileńskiego. W rejonie wileńskim ciągle przybywa nowych mieszkańców i dzięki owocnej pracy oraz staraniom byłej administracji tego rejonu, na czele

z wieloletnią mer Marią Reksć, obecnie radną, intensywnie budowane są nowe placówki oświa-

towe, a funkcjonujące szkoły i przedszkola są odnowione i bardzo zadbane.

Jako przykład ważnego projektu, o wartości 1,2 mln euro, może posłużyć trwająca budowa dobudówki polskiego Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie, zainicjowana przez byłe władze Samorządu Rejonu Wileńskiego. Celem tego projektu jest tworzenie bezpiecznego, atrakcyjnego i nowoczesnego środowiska szkolnego, co znaczy, że dzięki dobudówce gimnazjum stanie się znacznie większe i bardziej przytulne.

Wszystkie budynki gimnazjum zostaną połączone z budynkiem głównym naziemnymi galeriami, zaś w nowej dobudówce

będzie sala imprez, sale muzyczne i artystyczne. Społeczność gimnazjum cieszy się, że będzie miała nową dużą salę, która pomieści aż 395 widzów. Gimnazjum odnawiane było stopniowo. W 2017 roku zbudowano boisko, w 2019 roku odnowiono główny budynek gimnazjum, dokonano renowacji też innych budynków, należących do gimnazjum. Nowy budynek będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W budynku są przewidziane windy przystosowane dla osób niepełnosprawnych, projektowane są również szerokie korytarze i galerie.

Frakcja AWPL-ZChR czyni starania, aby pozyskać brakujących specjalistów do pracy w rejonie wileńskim

Dla mieszkających w rejonie wileńskim studentów kierunków pedagogicznych i społecznych Samorząd Rejonu Wileńskiego, z inicjatywy wieloletniej mer, obecnie radnej Marii Reksć i frakcji AWPL-ZChR, oferuje stypendia motywacyjne.

Program motywacyjny skierowany jest do studentów, studiujących kierunki, których specjalistów w placówkach oświatowych rejonu brakuje najbardziej. Listę zawodów priorytetowych stanowią: logopedia, pedagogika specjalna, psychologia, filologia polska, angielska, litewska, fizyka, pedagogika nauczania początkowego, matematyka i wychowanie przedszkolne.

Studenci, którzy zadeklarowali swoje miejsce zamieszkania w rejonie wileńskim, posiadają obywatelstwo Republiki Litew-

skiej oraz studiują na uniwersytetach i uczelniach na studiach licencjackich, magisterskich lub doktoranckich, mogą ubiegać się o stypendium w wysokości 250

euro miesięcznie. Student, który odpowiada przyjętym kryteriom otrzymania stypendium, podpisuje umowę z samorządem, na mocy której samorząd przelewa

na konto studenta stypendium, a po ukończeniu studiów młodzi specjaliści będą przez co najmniej 3 lata kontynuować swoją działalność zawodową w jednej

z rejonowych placówek oświatowych, zaproponowanych przez Samorząd Rejonu Wileńskiego.

Celem przyjętej decyzji jest zmniejszenie deficytu brakujących specjalistów w placówkach oświatowych a także zachęcenie młodych mieszkańców rejonu wileńskiego do kontynuowania aktywności zawodowej na ziemi ojczystej.

W kraju coraz częściej mówi się o braku wykwalifikowanych specjalistów i rejon wileński nie jest wyjątkiem. Dlatego frakcja AWPL-ZChR w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego nadal będzie analizować i rozstrzygać problemy związane z brakiem specjalistów w dziedzinach oświaty, opieki socjalnej i kultury, wkładać wiele wysiłku w pozyskiwanie wykwalifikowanych specjalistów do pracy w rejonie.

Nowoczesne i atrakcyjne pomysły

(Dokończenie ze str. 1)

Głównym celem projektu było stworzenie interaktywnego, edukacyjnego parku, w którym nauka geodezji i Europa byłyby zaprezentowane dla szerokiej społeczności. W Centrum Odwiedzających ma być ekspozycja muzealna, kawiarnia, sala konferencyjna, pomieszczenie administracyjne, sala dla start-upów.

Główne ścieżki piesze będą zaprojektowane w taki sposób, aby po zaparkowaniu samochodu zwiedzający przespacerowali się z przewodnikiem lub samodzielnie po parku geodezyjnym, a w połowie całego kompleksu dotarli do Centrum Odwiedzających, gdzie będą mogli odpocząć lub kontynuować zwiedzanie Geograficznego Centrum Europy. W pobliżu znajduje się też kilka już istniejących ścieżek, które umożliwiają szybsze dotarcie do Centrum Odwiedzających w zależności od potrzeb. Koncepcję

tektoniczną budynku stanowią mury oporowe i umieszczone na nich monolityczny dach. Przegrody zewnętrzne – bezramowy system wystawowy.

Początki realizacji projektu startowały jeszcze w marcu br. z inicjatywy byłej dyrektorki administracji Lucyny Kotłowskiej z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin. Samorząd Rejonu Wileńskiego wziął aktywny udział w konkursie architektonicznym „Inteligentne miasto 9”.

„Inteligentne miasto” to projekt, który z powodzeniem startował już dziewięć lat i łączył 9 samorządów. Projekt skupia przedstawicieli innowacyjnego biznesu, instytucji rządowych i samorządów, a także najbardziej kreatywne młode talenty architektoniczne i profesjonalistów w celu wspólnego kształtowania wizerunku i przyszłości

Litwy oraz tworzenia harmonijnych miast z inteligentnymi budynkami i rozwiązaniami. Misją projektu jest identyfikacja problematycznych przestrzeni publicznych na terenach samorządów i przyczynienie się do rozwiązywania w nich wrażliwych problemów społecznych oraz promowanie integracji młodych utalentowanych specjalistów na rynku pracy.

Do konkursu zgłoszono trzy obiekty w rejonie wileńskim: Geograficzne Centrum Europy, plaża w Suderwie i park w Skojdziskach. Wszystkie 3 proponowane obiekty spotkały się z dużym zainteresowaniem. Właśnie te obiekty na terenie rejonu wileńskiego przyciągnęły sporo uwagi spośród architektów i studentów.

W ramach konkursu „Inteligentne miasto 9” w siedzibie Litewskiego Związku Architektów w Wilnie odbyły się także warsztaty twórcze, podczas któ-

rych uczestniczyli przedstawiciele samorządu rejonu wileńskiego wraz z innymi przedstawicielami samorządów, omawiali aktualne kwestie, dzielili się doświadczeniami i radami, tworząc nowe wizje miast na Litwie. Takie spotkania mają za cel poszukiwanie oryginalnych pomysłów architektonicznych, jak i tworzenie w tych miejscach atrakcyjne społecznie, funkcjonalnie wygodne obszary rekreacyjne, które byłyby do-

cenione przez mieszkańców nie tylko okolic, ale i całego kraju. – Bardzo się cieszę, że obiekty w rejonie wileńskim zwróciły uwagę kreatywnych i utalentowanych architektów, którzy na odnowę tych obiektów przedstawili świetne i atrakcyjne pomysły zarówno dla mieszkańców, jak i gości naszego rejonu – zaznaczyła Lucyna Kotłowska, była dyrektorka administracji samorządu rejonu wileńskiego.

W stolicy

Mieszkańcy Wilna mogą ubiegać się o wsparcie dla uczniów

Od 1 lipca mieszkańcy Wilna mogą się ubiegać o wsparcie dla uczniów – bezpłatne posiłki i przybory szkolne.

Spełniający warunki przyznawania wsparcia uczniowie lub ich przedstawiciele mogą się ubiegać o możliwość otrzymywania bezpłatnych posiłków szkolnych (śniadanie, obiad, podwieczerek) oraz wsparcie na zakup przyborów szkolnych w wysokości 98 euro na rok kalendarzowy.

Bezpłatne obiady dla dzieci z klas zerowych, pierwszych i drugich w placówkach oświatowych wydawane w placówkach oświatowych organizowane będą bez osobnego wniosku rodziców. Rodzice/opiekunowie mają prawo zarówno do zrezygnowania z tego wsparcia (za pośrednictwem administracji szkoły), jak też do ponownego ubiegania się o nie.

Prawo do otrzymywania nieodpłatnego żywienia (śniadanie, obiad, podwieczerek) oraz wsparcia na zakup przyborów szkolnych mają uczniowie w wieku do 21 lat z rodzin nisko uposażonych, którzy pobierają naukę według programów ogólnokształcących lub edukacji dla dorosłych. Wsparcie może zostać przyznane, jeżeli

dochody na osobę w rodzinie nie przekraczają 235,50 euro. Obowiązują również wyjątki w przypadku rodzin wychowujących trójkę i więcej dzieci bądź w przypadkach choroby, wypadku, ryzyka społecznego, wówczas każdy przypadek oceniany jest indywidualnie.

O wsparcie dla ucznia może ubiegać się jeden z rodziców ucznia lub inna pełnoletnia osoba mieszkająca razem, pełnoletni uczeń, niepełnoletni uczeń, który zawarł związek małżeński lub jest emancypowany, bądź uczeń w wieku od 14 do 18 lat za zgodą rodziców. Osoby te powinny być zameldowane w Wilnie lub zarejestrowane w rejestrze osób, które nie zadeklarowały swego miejsca zamieszkania. O wsparcie mogą się ubiegać również osoby, które nie są w Wilnie zameldowane oraz osoby, które nie figurują w rejestrze osób, które nie zadeklarowały swego miejsca zamieszkania, ale faktycznie mieszkają w Wilnie.

Wniosek można składać jednym ze sposobów: drogą elektroniczną za pośrednictwem Systemu Informacyjnego Wsparcia Socjalnego dla Rodziny www.spis.lt, po przybyciu do Centrum Obsługi Klienta przy al. Konstitucijos 3 (I piętro), nadesłanie wypełnionego i potwierdzonego podpisem elektronicznym wniosku na adres poczty elektronicznej sis@vilnius.lt lub nadesłanie wypełnionego wniosku do Wydziału Świadczeń Socjalnych na adres – ul. Kauno 3, LT-01314 Wilno.

Wniosek o otrzymanie nieodpłatnego żywienia można składać od 1 lipca do końca roku szkolnego, wniosku o otrzymanie wsparcia na nabycie przyborów szkolnych – od 1 lipca do 5 października.

W przypadku dodatkowych pytań dot. przyznania wsparcia dla uczniów, żywienia i przyborów szkolnych należy się zwracać do Wydziału Świadczeń Socjalnych pod adresem sis@vilnius.lt, tel. 8 700 35 545.

Wilnianom z niepełnosprawnością samorząd kupi 15 mieszkań

Rada Samorządu m. Wilna podjęła decyzję o zakupie 15 mieszkań, w których samodzielnie zamieszkają pełnoletni wilnianie z niepełnosprawnością umysłową lub psychiczną. Będą mieli zapewnioną indywidualną pomoc pracowników socjalnych.

Samorząd m. Wilna dla 30 wilnian kupi dwu- lub trzypokojowe mieszkania w różnych częściach Wilna. Zamieszkają w nich po 2 osoby, które mogą mieszkać samodzielnie mając zapewnioną pomoc. Każdego dnia będą odwiedzały ich pracownicy socjalni, którzy będą pomagali w rozwią-

zywaniu różnego rodzaju sytuacji życia codziennego, poszukiwaniu pracy.

„Jest to swego rodzaju okres przejściowy, w trakcie którego zapewniona jest pomoc pracowników socjalnych. Pomoc taka będzie świadczona trzy lata. W tym czasie osoba ma się nauczyć żyć samodzielnie” – wyraża przekonanie kierowniczka Sekcji Integracji Socjalnej Samorządu m. Wilna Irena Kisielienė.

Na zakup mieszkań przeznaczono prawie 2,6 mln euro. Mieszkania będą kupowane w pełni wyposażone, ze sprzętem

kuchennym, wybudowane najpóźniej w roku 2000. Planuje się, że można będzie w nich zamieszkać już w nadchodzącym roku.

Wilnianie o indywidualnych potrzebach podobne nawyki kształtują również w domach samodzielnego życia, których w stolicy są trzy. Ich mieszkańcy swoje codzienne życie planują samodzielnie, w razie potrzeby specjaliści zapewniają im potrzebną pomoc. Obecnie w Wilnie budowane są kolejne 2 domy samodzielnego życia, w których zamieszka ogółem 20 osób z niepełnosprawnością umysłową.

Orzeźwić się można również w centrum stolicy

Samorząd m. Wilna we współpracy z przedsiębiorstwem gospodarki wodnej „Vilniaus vandenys” zaprasza wilnian i gości stolicy, by w upalne dni chłodzili się mgiełką wodną na placu Ratuszowym. Specjalny system będzie działał w godzinach od 9 do 21 z codzienną 15-minutową przerwą. Podłączony jest do scentralizowanych sieci wodnych, a więc używana w nim woda jest bezpieczna i jakościowa.

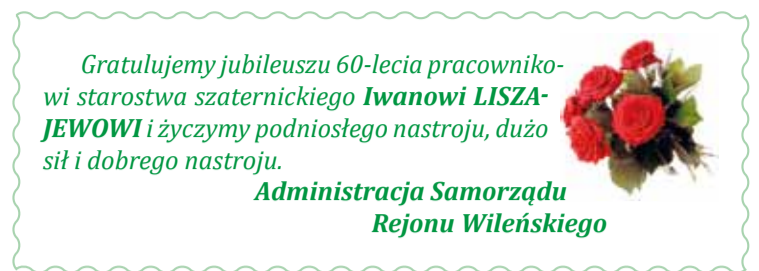
System ten to nie jedyne przy-

jazne dla środowiska rozwiązanie w Wilnie, korzystając z którego wilnianie i goście stolicy mogą się ochłodzić w upalne dni. Obecnie w mieście działa również 31 źródełek wody pitnej, rozlokowanych w większości w centralnej części miasta oraz przy boiskach sportowych. Latem spółka „Vilniaus vandenys” wspólnie z Samorządem m. Wilna planuje uruchomić kolejne pięć źródełek.

„O popularności urządzonych w różnych częściach miasta źródełek wody pitnej dobitnie świad-

czą dane dotyczące ilości wypitej z nich wody. Dotychczas wypito z nich ponad 13,5 mln szklanek wody i w ten przyjazny dla przyrody sposób zrezygnowano z prawie 5,5 mln butelek do wody, a co za tym idzie – ze 136 ton plastiku” – podaje dane statystyczne dyrektor generalny spółki „Vilniaus vandenys” Saulius Savickas.

Spółka „Vilniaus vandenys” wspólnie z Samorządem m. Wilna do picia wody z kranu i rezygnowania z butelek plastikowych do

Gratulujemy jubileuszu 60-lecia pracownikowi starostwa szatarnickiego **Iwanowi LISZAJEWOWI** i życzymy podniosłego nastroju, dużo siły i dobrego nastroju.

Administracja Samorządu Rejonu Wileńskiego

§ Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

Wraz ze wzrostem popularności pracy zdalnej coraz więcej pracodawców daje swoim pracownikom możliwość nie tylko pracy z domu czy innego dogodnego dla nich miejsca na Litwie, ale także skorzystania z pracowakacji (ang. „workation”) i stworzenia zdalnego miejsca pracy nawet na odległej Bali. Jest to szczególnie aktualne latem, gdy kończy się rok szkolny i jeszcze więcej pracowników będzie mogła wyjechać na pracowakacje. Mimo że dla pracowników może to być naprawdę atrakcyjna możliwość, dla firm reżim pracowakacji wiąże się z pewnym ryzykiem, które należy ocenić. Co więc warto wiedzieć przed udzieleniem pracownikom możliwości pracowakacji za granicą?

Warto omówić bardzo szczegółowo aspekty praktyczne (3)

Po określeniu akceptowalnych kierunków pracowakacji, należałoby również określić zasady, regulujące różnego rodzaju kwestie praktyczne pracowakacji.

Na przykład, w wewnętrznych procedurach firmy ma być określony maksymalny czas trwania pracowakacji. Jest to szczególnie ważne ze względu na aspekty podatkowe. W zależności od czasu trwania pracowakacji, charakteru wykonywanych przez pracownika funkcji oraz innych warunków, może dojść do sytuacji, w której w kraju pracowakacji konieczne będzie płacenie podatku dochodowego od osób fizycznych lub składek na ubezpieczenie społeczne, a w niektórych przypadkach – również części podatku dochodowego dla przedsiębiorców. W większości przypadków pracowakacje do jednego miesiąca rocznie nie powinny powodować większych problemów, jeżeli jednak praca z innego państwa trwa dłużej, mogą zaistnieć pewne pytania, szczególnie – w kwestii podatków. W takich przypadkach warto omówić kwestię pracowakacji z konsultantami ds. podatków.

Z uwzględnieniem potrzeb firmy warto zaplanować, ile godzin i kiedy pracownik ma być dostępny oraz w ciągu jakiego czasu ma odpowiedzieć na maile czy nieodebrane połączenia. Może to być szczególnie ważne, jeżeli pracownik zamierza pracować z odległego pod względem strefy czasowej kraju. Warto również przewidzieć rozwiązania dotyczące tego, jak pracownik powinien się zachować, gdyby w czasie pracowakacji zachorował czy uległ wypadkowi, gdyby nie mógł pracować ze względu na zakłócenia sygnału internetu czy zepsuty komputer.

Wyraźnie określone zasady pracowakacji pozwolą zarówno pracownikowi w pełni skorzystać z zalet pracowakacji, jak też przedsiębiorstwu – zmniejszyć ryzyko i uchronić się przed ewentualnymi nieprzyjemnościami.

wody mieszkańców i gości stolicy zachęca również na inne sposoby: zaledwie przed paroma tygodniami już trzecie lato z rzędu spółka ogłosiła o kontynuacji kampanii zachęcającej do picia tzw. kranówki. Główna inicja-

tywa kampanii „Woda z kranu” („Vanduo iš ČIAupo”) – zaproszenie restauracji, kawiarni, hoteli, klubów sportowych, centrów handlowych i biur do częstowania swoich klientów i gości szklanką wody z kranu.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 6 lipca	Piątek 7 lipca	Sobota 8 lipca	Niedziela 9 lipca	Poniedziałek 10 lipca	Wtorek 11 lipca	Środa 12 lipca
22°C	23°C	23°C	21°C	23°C	26°C	23°C
18°C	13°C	12°C	13°C	14°C	14°C	19°C
Księżyc:		VII 10 	VII 17 	VII 26 	VIII 01 	
		OSTATNIA KWADRA	NÓW	1 KWADRA	PEŁNIA	

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 6 lipca Koronacja Mendoga

– Dzień Państwa Litewskiego
Słońce: wsch. – 4.50, zach. – 21.55
Długość dnia – 17 godz. 05 min.
Dominiki, Ignacji, Izaaka, Lucji,
Marii, Nazarii, Zuzanny

Piątek, 7 lipca

Słońce: wsch. – 4.51, zach. – 21.55
Długość dnia – 17 godz. 04 min.
Benedykta, Emiliana (Millana)
Estery, Germana, Metodego

Sobota, 8 lipca

Słońce: wsch. – 4.52, zach. – 21.54
Długość dnia – 17 godz. 02 min.
Adriana, Edgara, Eugeniusza,
Grzegorza, Prokopa

6 LIPCA

1253 – książe Mendog wraz z żoną Martą został koronowany na władcę państwa litewskiego.

1893 – zmarł Guy de Maupassant, poczytny francuski pisarz, jeden z głównych przedstawicieli naturalizmu (*Baryleczka i inne utwory*) (ur. 1850).

1943 – zmarła Nazaria Ignacia od św. Teresy od Jezusa, błogosławiona, hiszpańska zakonnica, dziewica, w 1927 założycielka Instytutu Sióstr Misjonek Krzyżowych Kościoła (ur. 1889).

7 LIPCA

1573 – zmarł Jacopo (lub Giacomo) Barozzi da Vignol, włoski architekt i teoretyk architektury, jeden z najwybitniejszych II połowy XVI w. (kościół II Gesu w Rzymie), autor traktatu *O pięciu porządkach w architekturze*, 1562 (ur. 1507).

1903 – zmarł w Chałamigródsku (ob. Horodkówka, Ukraina) Eustachy Antoni Heleniusz Iwanowski, historyk (*Wspomnienia narodowe*) (ur. 1813).

8 LIPCA

903 – zmarł Grymbald (Grimbald), święty, francuski duchowny, opat benedyktyn w Newminster, teolog, uważany za odnowiciela życia naukowego w Anglii (ur. 827)

1943 – zmarł bp telszański Justinas Staugaitis, litewski duchowny, sygnatariusz Aktu Niepodległości Litwy z 1918 (ur. 1866).

– zmarł w więziennym pociągu Jean Moulin, ps. Max, dowódca francuskiego ruchu oporu, najwyższy rangą schwytany przez Niemców (ur. 1899).

Niedziela, 9 lipca

Słońce: wsch. – 4.54, zach. – 21.53
Długość dnia – 16 godz. 59 min.
Sylwii, Weroniki, Zenona

Poniedziałek, 10 lipca

Słońce: wsch. – 4.55, zach. – 21.52
Długość dnia – 16 godz. 57 min.
Almy, Anieli, Filipa, Witalisa

Wtorek, 11 lipca

Światowy Dzień Ludności
Narodowy Dzień Pamięci Ofiar
Ludobójstwa na Ukrainie

Słońce: wsch. – 4.56, zach. – 21.51
Długość dnia – 16 godz. 55 min.
Benedykta, Kaliny, Kariny, Olgi

Środa, 12 lipca

Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej
Słońce: wsch. – 4.57, zach. – 21.50
Długość dnia – 16 godz. 53 min.
Andrzeja, Brunona, Feliksa, Jana

9 LIPCA

1823 – urodził się we Lwowie Henryk Hipolit Rodakowski, jeden z najwybitniejszych polskich portrecistów XIX w., autor kompozycji z dziejów Polski (zm. 1894).

1938 – urodziła się w Dniepropetrowsku Lija Achiedzakowa, radziecka, rosyjska aktorka, Ludowa Artystka Rosji (sekretarka Wieroczek z *Romansu biurowego*).

10 LIPCA

1913 – w Dolinie Śmierci w Kalifornii odnotowano najwyższą temperaturę na Ziemi (+56,7 °C).

1943 – w nocy rozpoczęło się lądowanie wojsk alianckich na Sycylii (operacja „Husky”).

11 LIPCA

673 – z klasztoru w Monte Cassino do opactwa Fleury (Francja) zostały przeniesione relikwie św. Benedykta z Nursji.

1943 – kulminacja tzw. rzezi wołyńskiej: o świcie setnie OUN i UPA działając z zaskoczenia zatakowały 99 wsi i osiedli polskich; tego dnia zamordowano kilka tysięcy Polaków, ogółem - ok. 60 tys.

12 LIPCA

1073 – zmarł Jan Gwalbert, święty, włoski benedyktyn, w 1055 założyciel i opat zakonu walombrozanów (ur. 995); patron leśników.

1943 – zmarł ksiądz Leon Puciata, prof. USB w Wilnie, członek Wileńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (ur. 1884).

– niemieccy żandarmi przeprowadzili pacyfikację wsi Michniów, (woj. świętokrzyskie) spalono żywcem i zastrzelono ok. 100 osób.

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Rok czterech superpełni

Lipcowa pełnia nazywana jest Koźlim Księżycem – nazwa ta wzięła się od odrastającego w tym czasie poroża samców saren, czyli koźłów. W tym roku kulminacyjny moment pełni nastąpił w poniedziałek (3 lipca) po południu, co oznacza, że nasz naturalny satelita szczególnie pięknie prezentował się przez dwie noce z rzędu.

Księżyc znajdował się w odległości zaledwie 361 934 kilometrów od Ziemi – bliżej niż w porównaniu do jego średniej odległości wynoszącej około 382 900 km. Oznacza to, że jego tarcza mogła być nawet 14 procent większa niż zazwyczaj i do 30 procent jaśniejsza. Warto

jednak pamiętać, że różnice te są prawie niedostrzegalne gołym okiem – najłatwiej zaobserwować je astronomicznym weteranom, których oczy wyczulone są na zmiany na nocnym niebie.

Lipcowa pełnia to pierwsza superpełnia w 2023 roku, ale nie ostatnia. Wyliczenia astronomiczne wskazują, że w tym roku zjawisko to wystąpi cztery razy z rzędu. Oznacza to, że szczególnie okazałą tarczę Księżyca będziemy podziwiać także podczas sierpniowej Pełni Jesiotrów oraz wrześniowej Kukurydzianej Pełni, jak również rzadkiej, nieregularnej Niebieskiej Pełni – w tym roku przypadnie ona pod koniec sierpnia.

Śmiech na zdrowie

Marian poleciał na wakacje do Japonii. Pewnego wieczoru wybrał się do jednej z tokijskich restauracji i zamówił sake.

Po pierwszym kieliszku zauważył, że wszystkie stoliki i krzesła zaczynają wirować, więc mówi do kelnera:

– Ale mocne to wasze sake!
– To nie sake, proszę pana, to trzęsienie ziemi...

Jasiu wraca do domu i szloch rozpaczliwie.

– Co się stało?! – pyta mama.
– Byliśmy z tatą na rybach i trafiła mu się naprawdę wielka sztuka, ale kiedy zaczął ją wyciągać, to się zerwała i uciekła.
– Daj spokój, Jasiu. To nie jest powód do płaczu! Powinieneś raczej śmiać się z tego.

– I tak właśnie zrobiłem, zacząłem się śmiać, ale tata to zauważył...

Wróżka mówi do klientki:
– Mąż panią zdradza.
– Oj, chyba musiała pani odwrotnie rozłożyć karty.

Jasio pyta taty przy kolacji:
– Tato, a dlaczego ty się ożeniłeś z mamą?

Tata odkłada widelec, patrzy na żonę i mówi:
– Widzisz, nawet nasze dziecko tego nie rozumie.

Spotykają się dwie znajome:
– Wiesz straciłam na wadze.
– I nie cieszysz się ???
– No nie, bo kupiłam wczoraj wagę za 100 zł, a dzisiaj jest w promocji o 50 proc. taniej.

– Od czasu do czasu robię zdjęcia rezultatów swojego odchudzania.

Na razie wszystkie kwalifikują się do opisu: „przed”.

– Moja żona ma straszną motywację żeby schudnąć. Właśnie ukończyła dwutygodniową dietę w trzy godziny.

Blondynka skarży się koleżance:

– Wyobraź sobie, moja siostra urodziła dziecko i nie napisała mi czy dziewczynkę, czy chłopca. Teraz nie wiem, czy jestem ciocią czy wujkiem....

Blondynka do męża:
– Kochanie, czy ty uważasz mnie za idiotkę?

– Nie, ale mogę się mylić.

Na ławce w parku siedzi milicjant i tak gorzko łka, że jakiś miłośnik przechodzień ulitował się nad nim i pyta:

– Czemu pan tak płacze?
– Pies patrolowy mi uciekł.
Proszę się tak nie martwić, może odnajdzie drogę.
– On tak, ale jak ja trafię?

Pisze milicjant do milicjanta: Franku, piszę powoli, bo wiem, że szybko nie umiesz czytać.

Mężczyzna do kobiety:
– Nie wiem jaki dać Ci prezent?...
– To może byś po prostu mnie zapytał co chcę?

– A co chcesz?
– Niespodziankę...

Przychodzi Rusek do dentysty. Dentysta ogląda i widzi same złote zęby, diamentowe koronki, w końcu nie wytrzymał:

– Właściwie nie wiem co mam panu tu zrobić?
– Chciałbym alarm założyć.

Nadzieja karmi, ale nie tuczy.

Kulturalnie?

Przykuta do łóżka

Madonna wciąż przebywa w szpitalu i nic nie wskazuje, by miała go szybko opuścić. Ci, którzy liczyli na jej udział w nadchodzącej trasie koncertowej, stracili wszelkie nadzieje. Gwiazda muzyki pop jest przykuta do łóżka na OIOM-ie, a jej zdrowie dalej jest zagrożone. Dlaczego i w jakich okolicznościach Madonna trafiła do szpitala?

Madonna w sobotę, 24 czerwca, trafiła na oddział intensywnej terapii, ponieważ została odnaleziona nieprzytomna w swoim apartamencie. Menedżer artystki udzielił mediom informacji na temat stanu

zdrowia piosenkarki i zapewnił, że nadchodząca trasa koncertowa została przełożona na bliżej nieokreślony termin.

Madonna podczas Celebration Tour na scenach całego świata miała świętować cały swój dorobek artystyczny. Aby nie zawieść fanów, systematycznie uczęszczała na próby choreograficzne. Niestety, gwiazda zapomniała o odpoczynku. Madonna przez dwa tygodnie pracowała bez żadnego wytchnienia i nie opuszczała sali treningowej, nawet mimo gorączki. Organizm 64-latkę szybko to odczuł.

O tym, że sława i kariera dla Madonny wciąż pozostają największym priorytetem, mówią nie tylko najbliżsi, ale także jej najbliżsi współpracownicy. „Nie prowadzi zdrowego trybu życia jak na swój wiek, a w ostatnich miesiącach sytuacja jeszcze się pogorszyła. Wydaje jej się, że wciąż jest młoda i niezniszczalna. Wszystko, z trasą włącznie, poszło teraz w odstawkę. Nikt w jej obecności nawet nie wspomina o pracy. Ona jednak będzie stawiać na karierę i sławę ponad wszystko” – martwi się członek jej rodziny na łamach Daily Mail.

Artystka miała rozpocząć swoją trasę koncertową 15 lipca. Planowała wystąpić m. in. w Stanach Zjednoczonych, Meksyku, Wielkiej Brytanii, Belgii, Danii, Szwecji, Hiszpanii, Portugalii, Francji, Niemczech i Holandii.

